

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 17.08.1963 Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1964 do: 24.10.1967

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

61

VYHLÁŠKA

Úradu pre normalizáciu a meranie

z 8. augusta 1963

o zabezpečovaní správnosti meradiel a merania

Úrad pre normalizáciu a meranie ustanovuje v dohode s príslušnými ministerstvami a ústrednými orgánmi podľa § 9 zákona č. 35/1962 Zb. o mierovej službe:

Oddiel I

§ 1

Orgány štátnej mierovej služby

Orgánom štátnej mierovej služby je Úrad pre normalizáciu a meranie (ďalej len „úrad“). Súčasťou úradu sú jeho krajské oddelenia, zriadené v jednotlivých krajoch.

Práva a povinnosti orgánov štátnej mierovej služby

§ 2

Úrad pre normalizáciu a meranie zodpovedá za zabezpečovanie jednotnosti a správnosti meradiel a merania; pritom najmä:

- a) určuje náležitosti meradiel, podmienky pre ich spôsobilosť na úradné overenie a spôsob overenia, najmä dovoľené odchýlky správnosti;
- b) určuje technický postup skúšania a overovania meradiel;
- c) vydáva smernice pre typové overovanie a schvaľovanie vzoriek meradiel a smernice pre registráciu výrobcov a opravcov meradiel;
- d) vykonáva úradné overovanie typov meradiel a schvaľuje vzorky meradiel;
- e) povoľuje vo výnimočných prípadoch overenie meradiel, ktoré nemajú všetky predpísané náležitosti;
- f) vykonáva úradné overovanie hlavných podnikových etalónov;
- g) môže vykonávať skúšky a overovanie akéhokoľvek druhu meradiel;
- h) vyhlasuje štátne, podnikové a medzinárodné overovacie značky meradiel;
- ch) určuje, v ktorých prípadoch možno celkom alebo sčasti upustiť od označenia meradiel štátnymi overovacími značkami;
- i) poveruje organizácie vykonávaním podnikových skúšok a overovaním meradiel;
- j) môže vykonávať kontrolu akýchkoľvek meradiel a merania vo všetkých odvetviach národného hospodárstva.

§ 3

(1) Krajské oddelenia úradu najmä:

- a) vykonávajú úradné overovanie vybraných prevádzkových meradiel a zabezpečujú vyradenie nesprávnych vybraných meradiel (zničením overovacích značiek, zaplombovaním a pod.);
- b) vykonávajú úradné overovanie úradom určených hlavných etalónov;
- c) vykonávajú povinnú registráciu organizácií, ktoré vyrábajú, opravujú alebo vykonávajú montáže meradiel akéhokoľvek druhu v kraji a vedú ich sústavnú a úplnú evidenciu;
- d) môžu vykonávať skúšanie a overovanie akéhokoľvek druhu meradiel;
- e) kontrolujú vykonávanie podnikového overovania poverenými organizáciami;
- f) kontrolujú stav meradiel a spôsob ich používania vo všetkých odvetviach národného hospodárstva, stav mierových útvarov organizácií a činnosť ich orgánov dozerajúcich na meradlá.

(2) Orgány štátnej mierovej služby pri vykonávaní kontroly prejednávajú s vedúcimi organizácií odstránenie zistených závad a určujú lehotu na urobenie nápravy; zároveň poskytujú technickú pomoc organizáciám pre rýchle odstránenie zistených závad a výmenou skúseností všemožne pôsobia na zlepšenie práce mierových útvarov organizácií a so zodpovednými vedúcimi prejednávajú možnosti zavedenia pracovných metód najlepších organizácií alebo iné spôsoby pre zlepšenie práce v odbore merania.

(3) Ak vedenie organizácie v určenej dobe neodstráni závady zistené pri revízii, krajské oddelenie úradu prostredníctvom úradu upovedomí o tom orgán nadriadený tejto organizácii. Tento orgán je povinný oznámiť úradu, aké opatrenia urobil na odstránenie závad a na vylúčenie ich opakovania.

§ 4

(1) Orgány štátnej mierovej služby sú pri plnení svojich úloh oprávnené vstupovať do prevádzkových miestností organizácií; musia pritom dodržiavať osobitné predpisy, ktoré platia pre vstup do jednotlivých prevádzkových miestností organizácií. Preukazujú sa osobitným preukazom vydaným úradom.

(2) Orgány štátnej mierovej služby sú oprávnené požadovať od kontrolovaných organizácií predloženie súpisov používaných vybraných meradiel a hlavných etalónov, evidenciu kontroly prevádzkových meradiel a poskytnutie všetkých potrebných informácií.

(3) Na vyzvanie orgánov štátnej mierovej služby organizácie sú povinné zabezpečiť bezplatne podmienky pre vykonanie kontroly meradiel (v prípade potreby i pomocné pracovné sily).

Oddiel II

Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti vybraných prevádzkových meradiel

§ 5

Úradné overovanie vybraných prevádzkových meradiel

(1) Vybrané prevádzkové meradlá (ďalej len „vybrané meradlá“) podliehajú povinnej úradnej skúške a overeniu (ďalej len „úradné overenie“); zoznam týchto meradiel, doba platnosti úradného overenia a obmedzenie rozsahu povinnosti úradného overenia niektorých meradiel sú uvedené v prílohe I.

(2) Výrobcovia a opravcovia meradiel a odberatelia dovážaných meradiel sú povinní predkladať vybrané meradlá, ktoré vyrobili, opravili, príp. doviezli príslušnému krajskému oddeleniu úradu na

úradné overenie pred ich uvedením do obehu, a keď ide o vybrané meradlá určené pre ich vlastnú potrebu, pred ich uvedením do používania; vybrané meradlá, ktoré vyžadujú odbornú montáž pred uvedením do prevádzky, predkladajú na úradné overenie organizácie, ktoré túto montáž vykonali.

(3) Organizácie, ktoré používajú vybrané meradlá (ďalej len „užívatelia“), sú povinné predkladať tieto meradlá na nové úradné overenie vždy pred uplynutím určenej doby platnosti overenia.

(4) Ak vybrané meradlo bolo pri úradnej skúške uznané za správne, overí sa predpísanými štátnymi overovacími značkami; inak sa nesmie uviesť do obehu lebo musí byť vzaté z prevádzky a odstránené z prevádzkových miestností.

§ 6

Platnosť úradného overenia vybraných meradiel

(1) Platnosť úradného overenia začína sa dňom, keď sa toto overenie vykonalo. Doba platnosti úradného overenia, určená v prílohe I, sa počíta od začiatku kalendárneho roka, ktorý nasleduje po roku, v ktorom sa vykonalo úradné overenie meradla.

(2) Platnosť úradného overenia vybraného meradla zaniká, ak

- a) uplynula doba jeho platnosti,
- b) sa vykonali zmeny alebo úpravy vybraného meradla, ktoré môžu mať vplyv na vlastnosti rozhodujúce pre jeho overenie alebo rozširujú rozsah jeho používania,
- c) vybrané meradlo bolo tak poškodené, že tým mohlo stratiť niektorú vlastnosť rozhodujúcu pre jeho overenie,
- d) niektorá zo štátnych overovacích značiek bola porušená, odstránená, znehodnotená alebo sa stala nečitateľnou,
- e) je zjavné i pri neporušenom overení, že vybrané meradlo sa stalo nesprávnym alebo že už nemá predpísané náležitosti.

(3) Ak platnosť overenia zanikla, nesmie sa vybrané meradlo v národnom hospodárstve používať, pokiaľ sa znovu úradne neoverí.

§ 7

Vykonávanie úradného overovania vybraných meradiel vyrobených, opravených, dovezených a používaných v prevádzke

(1) Úradné overovanie vybraných meradiel vyrobených, opravených a dovezených sa vykonáva

- a) v laboratóriách krajských oddelení úradu,
- b) v prevádzkárňach organizácií,
- c) na mieste používania.

(2) Úradné overovanie vybraných meradiel používaných v prevádzke sa vykonáva predovšetkým ambulantne na okružných cestách, vykonávaných krajskými oddeleniami úradu podľa plánu, inak podľa ustanovenia odseku 1.

(3) Úradné overovanie vybraných meradiel nenahrádza technickú kontrolu medzi jednotlivými operáciami, kontrolné preberanie v závode alebo závodné skúšky dohotovených vybraných meradiel.

§ 8**Povinnosti výrobcov a opravcov meradiel a odberateľov dovážaných meradiel**

(1) Výrobcovia a opravcovia meradiel a odberatelia dovážaných meradiel sú povinní vždy do 30. septembra predkladať príslušnému krajskému oddeleniu návrh ročného plánu výroby, opráv a dovozu vybraných meradiel, na podklade ktorého bude zostavený plán úradného overovania v budúcom roku.

(2) Ak sa vykonáva úradné overovanie v prevádzkárňach organizácií uvedených v odseku 1, organizácie sú povinné orgánom krajského oddelenia úradu zabezpečiť plynulý a rovnomerný prísun meradiel, poskytnúť im bezplatne vhodnú miestnosť, všetko skúšobné zariadenie a pomôcky, technických a pomocných pracovníkov a zabezpečiť všetky ostatné podmienky pre vykonávanie úradného overovania.

(3) Ak sa úradné overovanie vykonáva na mieste používania meradla, organizácia musí bezplatne zabezpečiť pomôcky a ostatné podmienky potrebné pre vykonanie úradného overenia (v prípade potreby i pomocné pracovné sily).

§ 9**Povinnosti užívateľov**

(1) Užívateľia sú povinní viesť a doplňovať súpis všetkých používaných vybraných meradiel. Pred úradnou skúškou musia predložiť orgánu krajského oddelenia úradu všetky potrebné údaje o počte a charakteristike týchto meradiel; rovnaké údaje užívateľia sú povinní predkladať krajskému oddeleniu na jeho vyzvanie.

(2) Užívateľia, ktorí používajú vybrané meradlá, sú povinní predkladať tieto meradlá na úradné overenie príslušnému krajskému oddeleniu úradu; pri plánovanom ambulantnom úradnom overovaní na okružných cestách užívateľia sú povinní dodržiavať termíny určené týmito oddeleniami.

(3) Ustanovenie § 8 platí tu obdobne.

Oddiel III**Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti hlavných podnikových etalónov****§ 10****Úradné overovanie hlavných podnikových etalónov**

(1) Etalóny používané ako hlavné podnikové etalóny (ďalej len „hlavné etalóny“) podliehajú povinnému úradnému overeniu; zoznam týchto hlavných etalónov, ako aj doba platnosti úradného overenia sú uvedené v prílohe II.

(2) Užívateľia sú povinní predkladať hlavné etalóny na úradné overenie pred ich uvedením do používania, pokiaľ neboli úradne overené u výrobcu; na nové úradné overenie sú povinní predkladať hlavné etalóny vždy pred uplynutím doby platnosti overenia.

(3) Výrobcovia a opravcovia meradiel a odberatelia dovážaných meradiel môžu predkladať na úradné overenie etalóny, ktoré sa budú používať ako hlavné etalóny.

(4) Ak hlavný etalón pri úradnej skúške bol uznaný za správny, overí sa vydaním overovacieho listu a príp. i štátnymi overovacími značkami.

(5) Etalóny, ktoré sa nepoužívajú ako hlavné etalóny, podliehajú kontrole podľa § 21.

§ 11**Platnosť úradného overenia hlavných etalónov**

(1) Doba platnosti úradného overenia hlavných etalónov sa počíta odo dňa vydania overovacieho listu.

(2) Pre zánik platnosti úradného overenia hlavných etalónov platí ustanovenie § 6 ods. 2 obdobne.

(3) Ak platnosť overenia zanikla, nesmie sa etalón používať ako hlavný etalón, pokiaľ sa znova úradne neoverí.

§ 12**Vykonávanie úradného overovania hlavných etalónov a povinnosti organizácií**

(1) Úradné overovanie hlavných etalónov sa vykonáva na žiadosť organizácií, podanú na príslušnom krajskom oddelení úradu; toto oddelenie oznámi organizácii útvar úradu, ktorému je organizácia povinná predložiť hlavné etalóny na vykonanie úradného overenia.

(2) Úradné overovanie vyrobených, opravených, dovezených alebo používaných hlavných etalónov sa vykonáva

- a) v laboratóriách úradu alebo krajských oddeleniach úradu,
- b) na základe osobitného povolenia úradu v prevádzkárňach organizácií.

(3) Ak sa úradné overovanie hlavných etalónov vykonáva v prevádzkárňach organizácií, organizácie sú povinné poskytnúť orgánom krajského oddelenia úradu bezplatne vhodnú miestnosť, potrebné pomôcky, technických a pomocných pracovníkov a zabezpečiť všetky ostatné podmienky pre vykonávanie úradného overovania.

(4) Organizácie sú povinné vždy do 30. septembra predkladať príslušnému krajskému oddeleniu požiadavky na úradné overenie používaných hlavných etalónov v budúcom roku.

(5) Užívatelia sú povinní viesť a doplňovať súpis všetkých hlavných etalónov.

Oddiel IV**Mimoriadne overovanie meradiel****§ 13****Overovanie meradiel nepodliehajúcich povinnému úradnému overeniu**

Úrad a jeho krajské oddelenia vykonávajú na žiadosť organizácií úradné overovanie akéhokoľvek druhu prevádzkových meradiel a etalónov nepodliehajúcich povinnému úradnému overeniu, ak majú voľnú kapacitu pre vykonávanie týchto skúšok a potrebné skúšobné zariadenie.

§ 14**Podnikové overovanie**

(1) Úrad môže v dohode s príslušnými ministerstvami, ústrednými orgánmi alebo krajskými, príp. i okresnými národnými výbormi poverovať organizácie vykonávaním podnikových skúšok a overovaním určených druhov meradiel; toto podnikové overenie nahrádza úradné overenie.

(2) Predmetom podnikového overovania môžu byť vybrané meradlá a hlavné etalóny podliehajúce povinnému úradnému overeniu, ako aj iné prevádzkové a etalónové meradlá, ktoré nepodliehajú povinnému úradnému overeniu, ak sú schopné úradného overenia.

(3) Meradlo, ktoré bolo pri tejto skúške uznané za správne, poverená organizácia opatrí predpísanou podnikovou overovacou značkou; etalón opatrí taktiež podnikovým overovacím listom. Inak sa na podnikovo overené meradlá a etalóny vzťahujú predpisy o úradnom overovaní bez zmeny.

§ 15

Overovanie meradiel v cudzine

(1) Na žiadosť organizácií môže úrad povoliť overenie meradiel akéhokoľvek druhu v cudzine, ak ide o meradlo mimoriadne dôležité a ak nemožno jeho preskúšanie zabezpečiť v tuzemsku.

(2) Overenie meradla v cudzine zabezpečuje úrad na náklad organizácie, ktorá o to požiadala; v odôvodnených prípadoch môže úrad povoliť, aby toto overenie meradla v cudzine zabezpečila sama organizácia.

(3) Bez súhlasu úradu nie je overovanie meradiel v cudzine dovolené.

§ 16

Medzinárodné overovanie

(1) Overenie dovezených meradiel vykonané overovacími značkami, ktoré boli v ČSSR uznané a vyhlásené na základe medzinárodných dohôd, platí ako úradné overenie podľa tejto vyhlášky.

(2) Pri úradnom overovaní môže úrad za podmienok ustanovených medzinárodnými dohodami opatrovať v tuzemsku vyrobené meradlá medzinárodne dohodnutými overovacími značkami, ktoré boli na základe týchto dohôd v ČSSR uznané a vyhlásené.

Oddiel V

Zabezpečovanie správnosti typov meradiel a správnosti vyrábaných a opravovaných meradiel

§ 17

Overovanie typov a schvaľovanie vzoriek meradiel

(1) Správnosť, spoľahlivosť a životnosť meradiel sa zabezpečuje overovaním typov alebo schvaľovaním vzoriek meradiel. Pritom sa zisťuje i vhodnosť ich konštrukcie, použitého materiálu, prípadne ich tvaru.

(2) Meradlá uvedené v prílohách I, II a III tejto vyhlášky podliehajú povinnému overeniu ich typov (typové overenie).

(3) Všetky druhy ostatných meradiel neuvedené v prílohách I, II a III tejto vyhlášky podliehajú schváleniu vzorky na vyzvanie úradu pri schvaľovaní technických noriem na tieto meradlá.

(4) Meradlá, ktoré nepodliehali typovému overeniu a boli vyrobené už pred vydaním tejto vyhlášky, podliehajú tomuto overeniu len na vyzvanie úradu, ak vznikne pochybnosť o správnosti ich typov.

(5) Akékoľvek zmeny konštrukcie alebo výrobných materiálov meradiel, ktorých typ alebo vzorka boli už úradom schválené, podliehajú novému schváleniu úradu; výrobca meradla je povinný o toto schválenie požiadať.

(6) Overovanie typov meradiel a schvaľovanie vzoriek meradiel vykonáva úrad alebo ním poverené krajské oddelenia úradu.

§ 18**Povinnosti výrobcov a opravcov**

(1) Výrobcovia a opravcovia, ktorí vyrábajú, opravujú alebo vykonávajú montáže meradiel akéhokoľvek druhu, podliehajú povinnej registrácii; žiadosť o registráciu podávajú na príslušnom krajskom oddelení úradu.

(2) Výrobcovia sú povinní pred začatím výroby meradiel uvedených v prílohách I, II a III tejto vyhlášky podať žiadosť na príslušnom krajskom oddelení úradu o typové overenie, ktoré im oznámi útvar úradu, ktorý typové overenie vykoná. Na vyzvanie krajského oddelenia úradu sú výrobcovia povinní bezplatne predložiť tri vzorky meradiel. Tento počet sa môže v prípade potreby dohodou zvýšiť.

(3) Ustanovenie odseku 2 o predkladaní vzoriek platí pri vykonávaní typového overovania alebo schvaľovania vzoriek meradiel na vyzvanie úradu podľa § 17 ods. 3 a 4 obdobne.

(4) Ak výrobca oznámi, že hodlá vyrobiť iba niekoľko jednotlivých kusov, môže úrad od typového overenia upustiť.

(5) Ak úrad rozhodne, že typové overenie alebo schválenie vzoriek sa vykoná v prevádzkárňach výrobcu, je tento povinný zabezpečiť na vlastný náklad všetky potrebné podmienky pre vykonávanie skúšok vyžiadané príslušným orgánom úradu.

(6) Výrobu meradla možno začať až po overení typu meradla alebo po schválení vzorky meradla.

§ 19**Zabezpečovanie správnosti vyrobených a opravených meradiel**

(1) Výrobcovia a opravcovia sú povinní zabezpečovať správnosť vyrábaných a opravených meradiel uvedených v prílohách I, II a III tejto vyhlášky ich porovnávaním s úradne overenými hlavnými etalónmi pred ich predložením na úradné overenie, a pokiaľ tieto meradlá úradnému overeniu nepodliehajú, pred ich uvedením do obehu.

(2) Povinnosť ustanovená v odseku 1 platí obdobne pre montážne organizácie uskutočňujúce stavbu a montáž meradiel.

§ 20**Povinnosti odberateľov dovážaných meradiel**

Pri dovoze meradiel uvedených v prílohách I, II a III tejto vyhlášky odberateľ dovážaných meradiel je povinný pred predložením návrhu na uzavretie príslušnej hospodárskej zmluvy s podnikom zahraničného obchodu obstarat súhlas úradu s dovozom týchto meradiel a zabezpečiť, aby úradný súhlas bol na návrhu hospodárskej zmluvy vyznačený. Úrad môže žiadať bezplatné predloženie troch vzoriek meradla. Po uskutočnení dodávky ohlásí odberateľ dovážaných meradiel prevzatie zásielky, aby sa preskúšaním dodaných meradiel mohlo zistiť, či zodpovedajú vopred schválenej vzorke alebo v prípade, že predloženie vzorky nebolo úradom vyžiadané, či meradlá vyhovujú čs. mierovým predpisom.

Oddiel VI

Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti prevádzkových meradiel

§ 21

Podniková kontrola meradiel

(1) Jednotnosť a správnosť prevádzkových meradiel ustanovených v prílohe III (ďalej len „prevádzkové meradlá“) sú povinné systematickou kontrolou zabezpečovať organizácie, ktoré tieto meradlá používajú.

(2) Organizácie sú povinné vykonávať kontrolu porovnaním údajov prevádzkových meradiel s údajmi úradne overených hlavných etalónov.

(3) Lehoty vykonávania kontrol jednotlivých prevádzkových meradiel určí vedúci organizácie podľa spôsobu používania týchto meradiel tak, aby sa sústavne zabezpečovala ich stála jednotnosť a správnosť. Tieto lehoty však nesmú byť dlhšie než lehoty platnosti úradného overenia porovnateľných meradiel.

(4) Na žiadosť organizácie môže príslušné krajské oddelenie úradu dať súhlas na vykonávanie kontroly jej prevádzkových meradiel inou organizáciou alebo vo výnimočných prípadoch vykonávať túto kontrolu samo.

(5) Organizácie sú povinné viesť evidenciu kontroly prevádzkových meradiel a zabezpečovať, aby sa nepoužívali prevádzkové meradlá, ktoré boli pri kontrole uznané za nesprávne.

§ 22

Zabezpečovanie správnosti merania

Organizácie sú zodpovedné za výber vhodných meradiel, za ich náležitý stav, správne udržiavanie a uchovávanie, ako aj za správne meranie; za tým účelom sú organizácie povinné najmä

- a) oboznámiť pracovníkov so zverenými meradlami a ich správnym používaním,
- b) podrobiť pracovníkov, ktorí používajú meradlá vyžadujúce pri svojej obsluhu zvláštne znalosti, odbornej skúške,
- c) vykonávať sústavný dohľad na meradlá a meranie.

Oddiel VII

Záverečné ustanovenia

§ 23

Verejní vážiči

(1) Obsluhovať verejné váhy a vydávať vážne lístky smú len osoby, ktoré preukázali svoju spôsobilosť skúškou a zložili predpísaný sľub (verejní vážiči).

(2) Verejní vážiči vykonávajú skúšku a skladajú sľub na krajskom oddelení úradu, príslušnom podľa svojho bydliska. O vykonanej skúške vydá krajské oddelenie úradu vysvedčenie.

(3) Na výkon funkcie verejných vážičov dozerajú krajské oddelenia úradu.

§ 24
Konanie

(1) Pre konanie pred orgánmi štátnej mierovej služby platia, pokiaľ nie je ustanovené inak, predpisy o konaní vo veciach správnych.

(2) Žiadosti o úradné overenie meradiel, typové overenie a schválenie vzoriek meradiel sa podávajú na príslušnom krajskom oddelení úradu.

(3) O preskúšaní a overení meradla alebo o jeho odmietnutí sa okrem prípadov uvedených v § 10 ods. 4 nevydáva žiadny nález (osvedčenie, overovací list a pod.), pokiaľ predpisy spomínané v § 2 písm. a) neustanovujú inak.

§ 25

Zrušuje sa vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 36/1962 Zb. o zabezpečovaní jednotnosti a správnosti vybraných meradiel.

§ 26

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia s výnimkou § 10, 11, 12 a 21, ktoré nadobudnú účinnosť 1. aprílom 1964.

Predseda:

Křovina v. r.

Príloha I vyhlášky č. 61

Zoznam vybraných prevádzkových meradiel podliehajúcich povinnému úradnému overeniu a doba platnosti úradného overenia

Por. č.	Meradlá vyrábané, z cudziny dovážané, opravované alebo používané vo všetkých odvetviach národného hospodárstva	Doba platnosti úradného overenia
1.	Dĺžkové meradlá na strižný tovar	2 roky
2.	Meračské pásma kovové pre veľmi presné práce	-
3.	Meradlá dĺžky tkanín	
	a) odvaľovacie	2 roky
	b) skladacie	2 roky
4.	Stroje na meranie veľkosti plochy usní	1 rok
5.	Taxametre a počítadlá kilometrov pri tachometroch a tachografoch pri nájomných automobiloch	2 roky
6.	Miery na kvapaliny	
	a) kovové o objeme 0,01 až 50 litrov	2 roky
	b) sklenené, kameninové alebo zhotovené z tuhých plastických látok o objeme 0,01 až 2 litre	-
7.	Dopravné sudy používané ako meradlá objemu	2 roky
8.	Výčapné nádoby (poháre, kalíšky, džbánky, fľaše)	-
9.	Odmerné laboratórne sklo (banky, valce, byrety, pipety) Poznámka k bodu 9: Z celkového vyrobeného množstva podlieha úradnému overeniu iba časť určená pre každý rok vzájomnou dohodou Úradu pre normalizáciu a meranie s výrobnými a obchodnými podnikmi.	
10.	Dopravné tanky na mlieko a iné kvapaliny používané ako meradlo objemu	2 roky
11.	Meradlá na kvapaliny	
	1. nádobové	
	a) obchodné (na petrolej, lieh a pod.)	-
	b) na mlieko s plavákom	2 roky
	c) na mlieko a iné kvapaliny bez plaváka	2 roky
	d) staničné (na benzín a pod.)	2 roky
	2. prietokové	
	a) staničné (na benzín a pod.)	2 roky
	b) na mlieko a iné požívatiný	2 roky
	c) tankové	2 roky
	d) na olej	2 roky
12.	Vodomery	4 roky
13.	Plynomery	10 rokov
14.	Kontrolné liehové meradlá	5 rokov
15.	Obilné skúšače	2 roky
16.	Lekárske a zverolekárske teplomery	-

17.	Liehomery	-
18.	Cukromery	-
19.	Laboratórne muštomery	-
20.	Laboratórne hustomery	-
21.	Laboratórne mliekomery	-
22.	Butyrometre	-
23.	Viskozimetre podľa Englera	-
24.	Trhacie stroje a lisy používané na preukazné a preberacie skúšky	2 roky
25.	Kyvadlové kladivá používané na preukazné a preberacie skúšky	2 roky
26.	Skúšobné stroje na dlhodobé skúšky tečenia materiálu používané na preukazné a preberacie skúšky	5 rokov
27.	Závažia	
	a) obchodné a špeciálne bežné	2 roky
	b) obchodné a špeciálne presné (okrem závažia analytického)	2 roky
28.	Váhy mostové všetkých druhov pre cestné a koľajové vozidlá	2 roky
29.	Váhy ^{1) 2)}	2 roky
	a) závažové	
	aa) rovnoramenné - ručne obsluhované	
	- obchodné bežné	
	- obchodné presné	
	ab) rovnoramenné - poloautomatické a automatické iba pre odvažovanie obilovín (netto alebo brutto)	
	ac) desatinné	
	ad) stotinné	
	ae) radivé	
	b) behúňové	
	ba) jednopákové	
	- minciere	
	bb) zložené	
	- dojčenské	
	- osobné pre zdravotníctvo	
	- na hydinu	
	- mostové (vrátane dobytčích)	
	c) sklonné	
	ca) stolné jednomiskové	
	cb) mostové (vrátane dobytčích)	
	cc) závesné (okrem žeriavových)	
	cd) visuté bitúnkové	
	d) kombinované	
	da) stolné jednomiskové	
	db) stolné dvojiskové	

	dc) mostové	
30.	Váhy špeciálne ¹⁾ ²⁾	2 roky
	a) váhy na počítanie kusov	
	b) váhy na zisťovanie vlastností látok (napr. vlhkosti, škrobnatosti a pod.)	
<p>Poznámka: ¹⁾ Novému úradnému overeniu nepodliehajú váhy používané iba vo vnútornom styku. Toto obmedzenie sa však nevzťahuje na váhy používané v obchodných miestnostiach a v pomocných obchodných miestnostiach. ²⁾ Ak váhy v dôsledku prídavných zariadení nespĺňajú podmienky pre ich úradné overenie, nepodliehajú úradnému overeniu, avšak môžu sa používať iba pre vnútorný styk.</p>		
31.	Elektromery	
	a) pre jednosmerný prúd	3 roky
	b) pre striedavý prúd na priame meranie elektrickej energie činnej alebo jalovej, jednosadzbové a viacsadzbové, pokiaľ nie sú použité pre meranie vo veľkoodbere	10 rokov
	c) pre striedavý prúd na nepriame meranie elektrickej energie činnej alebo jalovej alebo na jej priame meranie vo veľkoodbere, ďalej elektromery s grafickým záznamom alebo meračom maxima	3 roky
32.	Meracie transformátory prúdu a napätia (prístrojové) do 6000 A, 250 kV Organizáciám, ktoré sú poverené vykonávaním podnikových skúšok a overovaním elektromerov a meracích transformátorov, výrobcovia môžu dodávať tieto meradlá neoverené.	15 rokov
	Poznámka: Meradlá, pri ktorých nie je vyznačená doba platnosti overenia, podliehajú novému úradnému overeniu len v prípadoch uvedených v § 6 ods. 2 písm. b) až e).	

Príloha II. vyhlášky č. 61

Zoznam hlavných podnikových etalónov podliehajúcich povinnému úradnému overeniu a doba platnosti úradného overenia

Por. čís.	NÁZVY HLAVNÝCH ETALÓNOV	Doba platnosti úradného overenia
I.	Miery a prístroje pre meranie dĺžky a rozmerových meraní	
1.	Etalónové základné mierky	1 rok
2.	Etalónový meter pre preverovanie nivelačných lát	1 rok
II.	Miery a prístroje pre meranie plochy, rovinných uhlov a odchýlok geometrického tvaru	
1.	Etalónové uhlové mierky	1 rok
2.	Etalónové merné hárky	2 roky
III.	Miery a prístroje pre meranie hmoty	
1.	Etalónové závažia analytické	1 rok
2.	Etalónové závažia pre kontrolu váh a závaží	1 rok
3.	Váhy pre kontrolu dávkovacích zariadení (druh váhy sa určí veľkosťou váženej hmoty)	1 rok
4.	Etalónové zafažovacie zariadenie pre pásové váhy	1 rok
IV.	Miery a prístroje pre hodnotenie plodín	
1.	Etalónové trny	1 rok
V.	Miery a prístroje pre meranie objemu	
1.	Etalónové zariadenia (pipety, byrety)	1 rok
2.	Etalónové váhy	1 rok
3.	Odmerné banky sklenené	-
4.	Odmerné nádoby kovové	1 rok
5.	Sudomery	5 rokov
VI.	Prístroje pre meranie prietoku	
1.	Krychlomery pre plyny a kvapaliny	5 rokov
2.	Špeciálne prietokomery	5 rokov
VII.	Prístroje pre mechanické skúšky materiálu	
1.	Tvrdomerné doštičky Rockwell - etalónové	2 roky
2.	Etalónové vnikacie telesá Rockwell - C, Vickers	zatiaľ pre vybrané podniky
3.	Dynamometre	2 roky
VIII.	Prístroje pre meranie otáčok	
1.	Etalónové otáčkomery s presnosťou do 1 % skutočnej hodnoty	1 rok
IX.	Prístroje na meranie tlaku	
1.	Etalónové otáčkomery s presnosťou do 1 % skutočnej hodnoty	1 rok
2.	Manometre deformačné (kontrolné) s presnosťou do 1 %	2 roky
3.	Kvapalinové tlakomery s presnosťou počítania $\pm 0,2$ torr	2 roky
4.	Kontrolné barometre s presnosťou počítania $\pm 0,1$ torr	2 roky
5.	Kontrolné mikromanometre s presnosťou počítania $\pm 0,01$ kp/m ²	2 roky

6.	Kompresné vakuometre s presnosťou počítania $\pm 3 \%$	2 roky
X.	Prístroje na meranie elektrických veličín	
1.	Etalónový voltmeter triedy presnosti 0,1-0,2	2 roky
2.	Etalónový ampérmeter triedy presnosti 0,1-0,2	2 roky
3.	Etalónový wattmeter triedy presnosti 0,1-0,2	2 roky
4.	Etalónové Westonove články tr. I-II	2 roky
5.	Laboratórne kompenzátory	3 roky
6.	Laboratórne odporové mostíky	3 roky
7.	Sada etalónových odporov	3 roky
8.	Etalónové odporové dekády	3 roky
XI.	Prístroje pre meranie teploty	
1.	Etalónové sklenené teploměry od -60 do +300 °C	2 roky
2.	Etalónové jasové pyrometre	2 roky
3.	Etalónové teplotné žiarovky	podľa typu (určuje sa hodinami prevádzky)
XII.	Prístroje pre meranie svetelných veličín (fotometria)	
1.	Etalónové žiarovky na svetelný tok	1 rok
2.	Etalónové žiarovky na svietivosť	1 rok
3.	Etalónové žiarovky na farebnú teplotu	1 rok

Príloha III. vyhlášky č. 61

Zoznam prevádzkových meradiel, správnosť ktorých zabezpečujú organizácie pomocou hlavných podnikových etalónov

- I. Miery a prístroje pre meranie dĺžky a rozmerových meraní
  1. Základné mierky
  2. Pevné meradlá - kalibre:
    - strmeňové, valčekové,
    - závitové, kužeľové
  3. Posuvné meradlá
  4. Mikrometrické meradlá
  5. Meradlá s mechanickým prevodom:
    - prevod pákový,
    - prevod ozubenými kolesami,
    - prevod pružinový,
    - prevod kombinovaný (páka - skrutka),
    - prevod kombinovaný (páka - ozubené kolesá).
  6. Nivelačné laty invarové
  7. Dialkomerné laty
- II. Miery a prístroje pre meranie plochy, rovinných uhlov a odchýlok geometrického tvaru
  1. Uhlové mierky
  2. Meradlá na kontrolu rovinnosti:
    - dosky, pravítka,
    - hranoly, valce
  3. Meradlá na meranie uhlov a kužeľov
  4. Meradlá a prístroje na meranie veľmi malých uhlov a uhlových diferencií:
    - libely, libelomery, sklonomery
    - uhlomerné prístroje s vodováhou.
- III. Miery a prístroje pre meranie hmoty
  1. Závažia analytické
  2. Váhy uvedené v prílohe I. v pol. 29 a30 používané vo vnútornom styku
  3. Dávkovacie zariadenie hmoty
  4. Váhy žeriavové
  5. Váhy pásové
  6. Váhy ostatné neuvedené v prílohe I.
- IV. Miery a prístroje pre hodnotenie plodín
  1. Obilné sitá.
- V. Miery a prístroje pre meranie objemu
  1. Injekčné striekačky
  2. Lekárske melanžery
  3. Nádrže, pokiaľ sa používajú ako meradlo
  4. Ležiakové a uskladňovacie nádrže alebo sudy, pokiaľ sa používajú ako meradlo
  5. Dopravné kanvy na mlieko
  6. Dávkovacie zariadenie objemu.
- VI. Prístroje pre meranie prietoku

1. Clony a dýzy
  2. Prietokomery objemové:
    - pre plyny,
    - pre kvapaliny
  3. Prietokomery rýchlostné (rotametre).
- VII. Prístroje pre mechanické skúšky materiálu
1. Tvrdomery podľa Rockwella
  2. Prístroje pre skúšanie hlbokofažnosti plechu
  3. Trhacie stroje a lisy nepoužívané na preukazné a preberacie skúšky
  4. Kyvadlové kladivá nepoužívané na preukazné a preberacie skúšky
  5. Skúšobné stroje na dlhodobé skúšky na tečenie materiálu nepoužívané na preukazné a preberacie skúšky.
- VIII. Prístroje pre meranie otáčok
1. Otáčkomery ručné prenosné
  2. Otáčkomery stabilné.
- IX. Prístroje pre meranie tlaku
- a) Deformačné tlakomery:
    1. Manometre deformačné triedy presnosti 0,5 až 4
    2. Manovákuometre deformačné
    3. Vákuometre deformačné
    4. Tonometre deformačné
  - b) Kvapalinové tlakomery:
    5. Manovákuometre trubicové
    6. Tonometre kvapalinové
    7. Mikromanometre
  - c) Vákuometre.
- X. Prístroje na meranie elektrických veličín
1. Voltmetre triedy presnosti 0,2 až 2,5
  2. Ampérmetre triedy presnosti 0,2 až 2,5
  3. Wattmetre triedy presnosti 0,2 až 2,5
  4. Westonove články triedy presnosti II a III
  5. Technické kompenzátory
  6. Technické odporové mostíky
  7. Sada etalónových odporov
  8. Odporové dekády.
- XI. Prístroje pre meranie teploty
1. Sklenené teplomery od -60 do +300 stupňov °C
  2. Jasové pyrometre.
- XII. Prístroje pre meranie svetelných veličín (fotometria)
1. Luxmetre
  2. Žiarovky na svietivosť
  3. Žiarovky na svetelný tok.

